

Oplæg til foretræde

Goddag. Jeg hedder Christian Østergård Nielsen. Jeg er 29 år, landmand og kommer fra Billum ved Varde i Vestjylland. Jeg vil forklare jer, hvor store konsekvenser forbuddet mod gødskning af §3-arealer vil få for mig, og hvorfor det for mig at se, slet ikke giver en øget biodiversitet på vore marker.

Jeg driver til dagligt et landbrug sammen med min far. Som led i generationsskifte har jeg købt halvdelen af gården ved årsskiftet. Jeg er 5. generation på gården. Vi producerer slagtekalve og stude. De bliver til henholdsvis kalvekød og oksekød. Til dem af jer, der ikke ved det, er en stud en kastreret tyr.

Den 23. december sidste år skulle jeg underskrive de første handelsdokumenter i forbindelse med generationsskiftet. Samme dag kom lovforslaget, vi taler om i dag. Jeg har altid drømt om at blive selvstændig landmand. Men den dag følte jeg drømmen smuldre for øjnene af mig. Jeg blev rigtig meget i tvivl, om jeg skulle skrive under. For vedtages det her lovforslag, vil det ødelægge min drøm. Hvorfor det vil det, kommer jeg ind på lige om lidt. Jeg skrev under den dag i december. Og det gjorde jeg, fordi jeg den dag ikke ville give op. Jeg ville ikke give op uden kamp for min drøm.

Jeg ejer 150 ha sammen med min far. 50 ha af dem er kultur-eng som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens §3. Fra engen kommer størstedelen af foderet til vores 300 stude. Om sommeren henter de selv græsset derude i markerne, og om vinteren fodres de med græs i stalden, fra engen. Græsset fra engen er grundlaget for studeproduktionen. For at opnå et acceptabelt udbytte og en god græskvalitet er det nødvendigt at gøde engen.

Omkostningerne til foder er naturligvis en væsentlig del ved opdræt af husdyr. I den her produktionsform er der ikke meget luft at give af, så lave foderomkostninger er et must, ellers hænger det ikke sammen økonomisk. I engen kan vi hente godt og billigt foder. Vi pløjer og sår ikke. Markerne er altid dækket af græs.

Kan vi ikke længere gøde markerne i engen vil udbyttet og kvaliteten falde drastisk. På andre marker i engen, klods op af vores, er der ikke gødet i 20 år. Her er udbyttet faldet med mere end 75%. Så jeg ved, hvad der vil ske. Jeg ved også, at jeg ikke kan fortsætte studeproduktionen, hvis ikke jeg kan skaffe foder. Der er ikke andre marker i nærheden, som jeg kan bruge i stedet for dem, som jeg har. De findes ikke.

Kulturengene er der, fordi vi som mennesker har anvendt arealerne i århundrede. Min familie har i 150 år levet i, af og med engene, ligesom vi stadig gør i dag. Der er få landmænd tilbage, som plejer engene med afgræsning. Desværre. For det giver god biodiversitet. Når studene græsser på arealerne om sommeren, skaber de gode vilkår for insekter og fugle. De holder også siv og tagrør i ave, så forskellige slags planter kan leve. Men for at studene har græs at leve af, er det nødvendigt at gøde.

Hvis vi ikke må gøde, er det ikke rentabelt at anvende arealerne. Med tiden vil de gro til i siv, tidsler og tagrør, og det levner ingen plads til insekter og fugle. Derved mener jeg, at det lovforslag, der foreligger vil have den stik modsatte effekt af det, som man ønsker. Det vil give mindre plads til forskellige arter af både dyr og planter.

Jeg producerer noget af det bedste oksekød i Danmark. Studene sælges til slagteriet Grambogård, som sælger kødet til restauranter, hoteller mm. Bliver jeg tvunget til at stoppe min produktion, vil det ikke længere være muligt for forbrugeren at vælge et dansk, bæredygtigt produkt af høj kvalitet, produceret med stor fokus på dyrevelfærd.

Ud over det driftsmæssige tab, jeg lige har beskrevet, kommer jeg også til at stå med et værditab på jorden. Må jeg ikke længere anvende arealerne som hidtil, vil det betyde en reduktion i den handelsmæssige værdi. Det tab vil for mig løbe op i flere millioner kr. Jeg har som nystartet en meget lille egenkapital, og dette kan give mig betydelige problemer.

Vedtages lovforslaget vil det få uoverskuelige konsekvenser for mig. En tredjedel af min omsætning vil forsvinde. Dertil kommer værditabet på jorden. Kan det virkelig være rimelig?

Jeg ser kun tabere, hvis det her forslag bliver til virkelighed. Jeg taber som landmand, slagteriet taber, da de mangler deres råvare, kokken på restauranten taber, fordi han mangler sin råvare, forbrugeren taber også, da valget ikke længere kan falde på et bæredygtigt dansk produkt, og til sidst taber naturen, da engene ikke længere vil få den pleje, der skal til for at give biodiversitet, men i stedet med tiden gro til i krat.

Jeg synes, at I skal tænke jer om en ekstra gang. Og jeg synes, I skal opgive forslaget. Landbrug og natur er ikke altid modsætninger, selvom det desværre tit bliver stillet sådan op.

Vælger I alligevel at vedtage loven - kunne I så ikke alene mindske muligheden for sprøjtning og omlægning, men fortsat lade gødsning være tilladt? På den måde kunne jeg opretholde min produktion og fortsat pleje engene til fordel for biodiversiteten.

Tak for ordet

Tarphage, den 13. maj 2020

Christian Østergaard Nielsen